YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
11 päivänä heinäkuuta 1985 *

Yhdistetyissä asioissa 60/84 ja 61/84,

jotka Tribunal de grande instance de Paris on saattanut ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan mukaisesti yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen ensiksi mainitussa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

1) **Cinéthèque SA**, Pariisi,

2) **Glinwood Films Ltd**, Lontoo,

3) **Discophile Club de France**, Pariisi,

4) **Téléfrance SA**, Pariisi,

vastaan

Fédération nationale des cinémas francais, Pariisi (asia 60/84), ja toisaalta

1) **Éditions René Chateau SARL**, Pariisi,

2) **Hollywood Boulevard Diffusion – Michel Fabre**, Pariisi,

3) **SPRL-DGD**, Charleroi (Belgia),

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

vastaan

Fédération nationale des cinémas francais, Pariisi (asia 61/84),

ennakkoratkaisun perustamissopimuksen 30, 34, 36 ja 59 artiklan tulkinnasta, jotta tuomioistuin voisi antaa ratkaisun tiettyjen Ranskan lainsäädännön sellaisten säännösten yhteensopivuudesta kyseisten artiklojen kanssa, jotka koskevat sellaisten elokuvien videokasettien ja videolevyjen muodossa tapahtuvaa kaupallista hyödyntämistä, joita samanaikaisesti levitetään elokuvateattereissa,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti A. J. Mackenzie Stuart, jaostojen puheenjohtajat G. Bosco ja O. Due sekä tuomarit P. Pescatore, T. Koopmans, U. Everling, K. Bahlmann, Y. Galmot ja R. Joliet,

julkisasiamies: Sir Gordon Slynn,
kirjaaja: hallintovirkamies D. Louterman,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet:

- Téléfrance, pääasian kantaja asiassa 60/84, asiamiehenään asianajaja J. P. Clement, Pariisi,

- muut pääasioissa kantajina olevat yhtiöt, asiamiehinään asianajajat J.-G. Bitoun ja L.-E. Pettiti, Pariisi,

- Fédération nationale des cinémas francais, pääasioiden vastaaja, asiamiehenään asianajaja L. Bousquet,

- Saksan hallitus, asiamiehenään E. Röder,

- Ranskan hallitus, asiamiehenään G. Guillaume, ja

– Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään J. Delmoly, C.-D. Ehlermann ja D. Jacob,

kuultuaan julkisasiamiehen 20.3.1985 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Tribunal de grande instance de Paris on kahdella 15.2.1984 tekemällään päätöksellä, jotka ovat saapuneet yhteisöjen tuomioistuimeen 7.3.1984, esittänyt ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla kolme ennakkoratkaisukysymystä, jotka ovat molemmissa asioissa identtiset ja jotka koskevat perustamissopimuksen 30, 34, 36 ja 59 artiklan tulkintaa, jotta se voisi arvioida elokuvien levitystä koskevan Ranskan lainsäädännön yhteensopivuutta näiden määräysten kanssa.

2 Ranskan 29.7.1982 annetussa audiovisuaalista tiedonvälitystä koskevassa laissa nro 82–652 (*JORF* 20.7.1982, s. 2431) on 89 pykälä, jonka mukaan yhtäkään elokuvaa, jota hyödynnetään kaupallisesti elokuvateattereissa, ei voida samanaikaisesti hyödyntää kaupallisesti sellaisten tallenteiden muodossa, jotka on tarkoitettu yksityiseen käyttöön suunnattuun myyntiin tai vuokraukseen, ja erityisesti videokasettien tai videolevyjen muodossa, ennen kuin asetuksella säädettävä määräaika, jonka pituus voi olla kuudesta 18:aan kuukautta, päättyy. Kyseisessä säännöksessä säädetään, että määräaika alkaa kulua elokuvan kaupalliseen hyödyntämiseen elokuvateatterissa tarvittavan luvan antamisesta ja että määräajasta voidaan poiketa asetuksessa säädetyin edellytyksin.

3 Näin säädetty määräaika on vahvistettu yhdeksi vuodeksi täytäntöönpanoasetuksella, joka on annettu 4.1.1983. Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevien päätösten mukaan tästä lainsäädännöstä ja niistä säännöksistä, jotka on aiemmin annettu elokuvien esittämisestä televisiossa, ilmenee elokuvien levittämismuotojen ajallinen porrastus: ensin elokuvateatterit, sitten videokasetit ja videolevyt ja lopuksi televisio. Päätöksissä täsmennetään, että sääntöä on tehty joustavammaksi kulttuuriministerille annetulla mahdollisuu-

della myöntää poikkeuksia vuoden määräajasta kuultuaan sellaista komiteaa, joka koostuu kahdeksasta jäsenestä, joista kaksi on videokasettien ja videolevyjen julkaisijoita. Poikkeukset myönnetään täytäntöönpanoasetuksen mukaan ottaen huomioon sen, mitä tuloksia teoksen kaupallinen hyödyntäminen elokuvateattereissa on tuottanut.

4 Asiassa 60/84 pääasian kohteena oleva riita-asia koskee elokuvan "Furyo" levittämistä; elokuvan on tuottanut englantilainen yhtiö Glinwood Films Ltd, joka on sijoittautunut Lontooseen. Tämä yhtiö on vuoden 1983 maaliskuussa luovuttanut yksinoikeuden kyseisen elokuvan levitykseen ja sen kaupalliseen hyödyntämiseen elokuvateattereissa ranskalaiselle yhtiölle, AAA:lle; elokuva on saanut lain nro 82–652 89 pykälässä tarkoitetun kaupalliseen hyödyntämiseen tarvittavan luvan 28.6.1983. Kuukautta myöhemmin Glinwood on luovuttanut toiselle ranskalaiselle yhtiölle, Cinéthèque SA:lle yksinomaisen luvan elokuvasta valmistetun videokasetin valmistamiseen ja myyntiin 1.10.1983 alkaen; kyseinen lupa oli voimassa Belgian, Ranskan ja Sveitsin alueella; Cinéthèque sitoutui maksamaan tekijänpalkkioina 500 000 Ranskan frangia. Saatuaan luvan myös AAA:lta Cinéthèque ryhtyi valmistamaan ja myymään elokuvan pohjalta tehtyjä videokasetteja sovitusta päivämäärästä alkaen. Lokakuussa 1983 tämä toiminta on loppunut sen vuoksi, että Fédération nationale des cinémas francais (ranskalaisten elokuvien kansallinen yhdistys) on hakemansa välitoimia koskevan päätöksen nojalla saanut takavarikoiduiksi kaikki elokuvasta "Furyo" tehdyt videotallenteet, joita Cinéthèque oli valmistanut ja joita jälleenmyyjät myivät yleisölle. Cinéthèque ja Glinwood ovat nostaneet Tribunal de grande instance de Paris'ssa kanteen kyseisen toimenpiteen peruuttamiseksi sekä sen toteamiseksi, että lain nro 82-652 89 pykälän ja 4.1.1983 annetun täytäntöönpanoasetuksen säännökset ovat ETY:n perustamissopimuksen 30–36 artiklojen ja 59 artiklan vastaisia.

5 Asiassa 61/84 pääasian kohteena oleva riita-asia koskee elokuvan "Le Marginal" levitystä, jonka ovat tuottaneet kaksi ranskalaista yhtiötä, Cérito Films ja Films Ariane. Nämä yhtiöt ovat antaneet ranskalaiselle yhtiölle Éditions René Chateau SARL:ille luvan julkaista, kaupallisesti hyödyntää ja levittää tätä elokuvaa videokasettina viimeistään 15.1.1984 alkaen sellaista korvausta vastaan, jonka määräksi sovittiin 1,5 miljoonaa Ranskan frangia sekä 20 % suuruiset tekijänpalkkiot yli 20 000 myydyn videokasetin ylittävältä osalta. Tämä sopimus oli voimassa Belgian, Ranskan, Luxemburgin ja Sveitsin alueella. Elokuvaa alettiin 27.10.1983 esittää yksinomaisesti niissä kolmessa pariisilaisessa elokuvateatterissa, jotka kuuluivat Hollywood Boulevard Diffusion – Michel Fabre -yhtiölle; elokuva sai kaupalliseen hyödyntämiseen tarvittavan luvan samana päivänä. Cérito Films on kuitenkin

antanut Éditions René Chateaulle luvan levittää elokuvan pohjalta tehtyä videokasettia mahdollisimman nopeasti ottaen huomioon elokuvasta tehtyjen piraattikopioiden olemassaolon Ranskassa. René Chateau on todella ryhtynyt siitä lähtien hyödyntämään elokuvasta tehtyä videokasettia yhteistyössä Hollywood Boulevardin kanssa. Fédération nationale des cinémas francais'n hakemuksesta annettiin 27.12.1983 välitoimia koskeva päätös, jolla kyseistä kahta yhtiötä kiellettiin sakon uhalla elokuvan levittäminen sellaisen videotallenteen muodossa, joka on tarkoitettu yksityiseen käyttöön suunnattuun myyntiin tai vuokraukseen. Éditions René Chateau ja Hollywood Boulevard ovat nostaneet Tribunal de grande instance de Paris'ssa kanteen kyseisen toimenpiteen peruuttamiseksi sekä sen toteamiseksi, että lain nro 82-652 89 artiklan ja 4.1.1983 annetun täytäntöönpanoasetuksen säännökset ovat ETY:n perustamissopimuksen 30–36 artiklojen ja 59 artiklan vastaisia.

6 Näiden ongelmien ratkaisemiseksi Tribunal de grande instance de Paris on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle molemmissa asioissa seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Ovatko 29.7.1982 annetun Ranskan lain 89 pykälän säännökset, joita on täydennetty 4.1.1983 annetulla asetuksella ja joilla säännellään elokuvateosten levitystä ja tehdään ero levitysmuotojen välillä siten, että kielletään poikkeuksia lukuun ottamatta teosten elokuvateattereissa tapahtuvan kaupallisen hyödyntämisen kanssa samanaikainen videokasettien muodossa tapahtuva kaupallinen hyödyntäminen yhden vuoden ajan, yhteensopivia Rooman sopimuksen tavaroiden vapaata liikkuvuutta koskevien 30 ja 34 artiklan määräysten kanssa?

2) Ovatko samat kansallisen oikeuden säännökset yhteensopivia Rooman sopimuksen palvelujen vapaata tarjoamista koskevan 59 artiklan määräysten kanssa?

3) Jos kysymys yhteen tai molempiin edellä esitetyistä kysymyksistä on kieltävä, onko 29.7.1982 annetun lain 89 artiklalla ja 4.1.1983 annetulla asetuksella säädetty säännöstö yhteensopiva Rooman sopimuksen 36 artiklan määräysten kanssa, joilla määrätään saman sopimuksen 30 ja 34 artiklaan kohdistuvista poikkeuksista?"

7 Näiden kysymysten avulla kansallinen tuomioistuin pyrkii selvittämään sen, kuinka perustamissopimuksen 30, 34, 36 ja 59 artiklaa tulkitaan, jotta se voisi selvittää sellaisen kansallisen lainsäädännön yhteensopivuuden kyseisten määräysten kanssa, jolla säännellään elokuvateosten levitystä luomalla

ajallinen porrastus siten, että erotetaan yksi levitysmuoto, nimittäin elokuvien esittäminen elokuvateattereissa, toisesta levitysmuodosta, nimittäin elokuvien levityksestä videokasettien muodossa, kieltämällä niiden samanaikainen kaupallinen hyödyntäminen yhden vuoden ajan.

8 Aluksi on tarkasteltava sitä, ovatko ne perustamissopimuksen määräykset, jotka koskevat palvelujen tarjoamisen vapautta, eli erityisesti 59 artiklan määräykset merkityksellisiä arvioitaessa tällaisen lainsäädännön yhteensopivuutta yhteisön oikeuden kanssa.

9 Elokuvateos kuuluu niiden taiteellisten teosten joukkoon, jotka voidaan saattaa yleisön saataville joko välittömästi, kuten esittämällä elokuva televisiossa tai elokuvateatterissa, tai välillisesti tallenteiden kuten videokasettien muodossa. Jälkimmäisessä tapauksessa yleisön saataville saattaminen tapahtuu samalla kun teoksen pohjalta valmistetut tallenteet saatetaan markkinoille.

10 Ranskalaisen lain säännöksellä, joka on antanut aihetta kahteen pääasian kohteena olevaan riita-asiaan, kielletään elokuvateoksen "kaupallinen hyödyntäminen" tallenteiden eli erityisesti videokasettien muodossa; esille voi näin ollen nousta ongelma, joka koskee sitä, ulottuuko tämä kielto, jota ei sovelleta pelkkään sellaisen luvan antamiseen, josta ei välittömästi seuraa kyseisten videokasettien valmistaminen, kuitenkin tällaisten tuotteiden valmistuttamiseen. Tältä osin on korostettava, ettei videokasettien valmistusta voida pitää perustamissopimuksessa tarkoitettuina "palveluina", koska tällaisten tuotteiden valmistajan palvelut johtavat välittömästi sellaisen aineellisen esineen valmistukseen, joka on sitä paitsi luokiteltu yhteisessä tullitariffissa (nimike 37.07). Perustamissopimuksen 60 artiklan mukaan palveluilla tarkoitetaan suorituksia, joista maksetaan korvaus ja "joita määräykset tavaroiden vapaasta liikkuvuudesta eivät koske".

11 Edellä esitetyistä seikoista seuraa, että kansallisen tuomioistuimen esittämiä kysymyksiä on tarkasteltava ainoastaan ottaen huomioon perustamissopimuksen 30–36 artiklat.

12 Menettelyn eri osapuolet ovat eri mieltä erityisesti kyseisen kansallisen lainsäädännön vaikutuksesta videokasettien tuontiin ja valtion alueelle tuotujen videokasettien myyntiin. Ranskan hallitus on esittänyt, että Ranskan laissa tarkoitettu kielto ei ulotu videokasettien vientiin, koska lain tarkoitus ei vesity sillä, että ranskalaisissa elokuvateattereissa esitetyistä elokuvista tehtyjä videokasetteja viedään muihin jäsenvaltioihin. Sikäli kuin kansallinen tuomioistuin on yhdessä pääasiassa antanut luvan vientiin tarkoitettujen

videokasettien takavarikointiin, se on Ranskan hallituksen lausunnon mukaan soveltanut lakia virheellisellä tavalla; Ranskan hallitus muistuttaa tältä osin, että laki on vastikään annettu.

13 Näissä olosuhteissa riidanalaisen kansallisen lainsäädännön tutkiminen on rajoitettava niihin vaikutuksiin, joita sillä voi olla videokasettien tuontiin ja tuotujen videokasettien myyntiin.

14 Tältä osin pääasian kantajina ja väliintulijoina olevat yhtiöt, nimittäin Cinéthèque ja Glinwood Films, Éditions René Chateau ja Hollywood Boulevard, Téléfrance SA ja Discophile Club de France korostavat, että sellainen lainsäädäntö, jota sovelletaan Ranskassa, vaikuttaa yhteisön sisäistä kauppaa rajoittavasti ottaen huomioon sen, että sen soveltaminen estää sen, että tiettyjä tuotteita olisi ostettavissa tietyn valtion alueella, vaikka samat tuotteet voisivatkin vapaasti liikkua muiden jäsenvaltioiden alueella. Tällaista estettä yhteisön sisäiselle kaupalle ei voida perustella perustamissopimuksen 36 artiklan perusteella sellaisilla syillä, jotka liittyvät teollisoikeuksien ja kaupallisten oikeuksien suojeluun ja erityisesti tekijänoikeuteen, koska elokuvateosten tekijänoikeuden haltijaa on juuri tällaisella lainsäädännöllä tosiasiallisesti estetty käyttämästä hänelle tekijänoikeuden perusteella kuuluvia oikeuksia.

15 Pääasian kantajana oleva Fédération nationale des cinémas francais väittää, että kyseistä säännöstöä sovelletaan erotuksetta tuontituotteisiin ja kansallisiin tuotteisiin, että säännöstö on annettu yhteisön lainsäädännön puuttuessa ja sellaisella alueella, joka kuuluu jäsenvaltioiden yksinomaiseen toimivaltaan ja että se on perusteltu yleistä etua koskevilla pakottavilla vaatimuksilla. Kysymys on sen mukaan itse asiassa elokuvan suojelemisesta kulttuurisena ilmaisukeinona, mikä on tarpeen ottaen huomioon elokuvien muiden levitysmuotojen nopean kehityksen.

16 Ranskan hallitus, jolla on samanlainen näkemys, toteaa, että kyseinen lainsäädäntö on osa sellaista sääntelykokonaisuutta, jolla pyritään luomaan ajallinen järjestys elokuvateoksen kaupallisen hyödyntämisen eri muotojen välillä elokuvateatterissa tapahtuvan kaupallisen hyödyntämisen ensisijaisuuden varmistamiseksi. Television välityksellä tapahtuvaa kaupallista hyödyntämistä oli Ranskassa jo säännelty sellaisten yleisten ehtojen avulla, joita kansalliset televisioyhtiöt olivat velvollisia noudattamaan, ja lain nro 82-652 89 pykälän tarkoituksena oli soveltaa samaa järjestelmää videon välityksellä tapahtuvaan kaupalliseen hyödyntämiseen, joskin asettamalla lyhyempi määräaika.Tällainen säädös on Ranskan hallituksen mukaan tarpeellinen elokuvateosten luomisen jatkuvuuden varmistamiseksi ottaen huomioon sen,

että elokuvien kaupallinen hyödyntäminen elokuvateattereissa tuottaa pääosan tuloista (80 %), kun taas muista kaupallisen hyödyntämisen muodoista saatavat tulot ovat hyvin pieniä. Elokuvien esittäminen elokuvateattereissa on näin ollen välttämätön edellytys elokuvateollisuuden kannattavuudelle ja siten itse elokuvien tuottamiselle.

17 Ranskan hallitus lisää, että olisi ollut mahdollista velvoittaa elokuvaoikeuksien haltijat viivyttämään videotallenteiden välityksellä tapahtuvaa kaupallista hyödyntämistä määräämällä sopimuksissaan määräajoista, joita olisi noudatettava. Tällaisessa itsesääntelyjärjestelmässä ei kuitenkaan olisi voitu ottaa huomioon videoteollisuuden kasvavaa voimaa sekä riskiä, että sopimussuhteisiin olisi muodostunut sellainen epätasapaino, ettei sopimuksella enää voisi olla sääntelevää vaikutusta.

18 Komissio toteaa, että kieltämällä sellaisista elokuvista, joita hyödynnetään kaupallisesti elokuvateattereissa, tehtyjen videokasettien myynnin yhden vuoden ajan kyseessä oleva kansallinen säännöstö vaikuttaa kiistattomasti siten, että muissa jäsenvaltioissa laillisesti valmistettujen ja myytyjen tai siellä vapaassa tarjonnassa olevien tuonti estyy. Se, että edellä mainitun 4.1.1983 annetun asetuksen perusteella on mahdollisuus saada poikkeuksia, ei muuta tätä tosiasiaa. Komissio toteaa kuitenkin, että kulttuuriin liittyvillä tavoitteilla voidaan perustella tiettyjä tavaroiden vapaaseen liikkuvuuteen kohdistuvia rajoituksia edellyttäen, että kyseisiä rajoituksia sovelletaan erotuksetta kansallisiin tuotteisiin ja tuontituotteisiin, että ne ovat asianmukaisia kulttuuriin liittyvän tavoitteeseen nähden ja että ne ovat se keino, joka vähiten haittaa yhteisön sisäistä kauppaa.

19 Komissio on yhteisöjen tuomioistuimen pyynnöstä toimittanut tietoja, jotka koskevat tilannetta muissa jäsenvaltioissa. Muissa jäsenvaltioissa ei ole sellaista lainsäädäntöä, joka olisi verrattavissa kyseiseen ranskalaiseen säännöstöön. Suurimmassa osassa jäsenvaltioita asianomaiset kaupalliset piirit ovat tehneet ulottuvuudeltaan erilaisia sopimuksia, jotka koskevat niitä määräaikoja, joita on noudatettava sen jälkeen, kun elokuvateoksia on alettu esittää elokuvateattereissa, ennen kuin niitä voidaan levittää videokasettien muodossa; nämä määräajat vaihtelevat kolmesta kuukaudesta kahteentoista kuukauteen, mutta ovat useimmissa tapauksissa kuusi kuukautta. Saksan liittotasavallassa ja Tanskassa niitä elokuvia, jotka saavat tiettyjä tukia, ei voida näitä tukia myöntävien elinten antamien määräysten perusteella hyödyntää kaupallisesti videokasettien muodossa ennen sellaisen määräajan päättymistä, joka on Saksan liittotasavallassa kuusi kuukautta ja Tanskassa

yksi vuosi siitä lähtien, kun elokuva ensimmäistä kertaa esitetään elokuvateatterissa kyseisessä maassa.

20 Ensimmäiseksi on todettava, että nämä tiedot huomioon ottaen se kansallinen säännöstö, joka on kyseessä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevissa asioissa, kuuluu sellaisiin sääntelyihin, joita sovelletaan useimmissa jäsenvaltioissa joko sopimusperusteisesti taikka hallinnollisten määräysten tai laintasoisten säännösten muodossa ja joiden soveltamisalat tosin poikkeavat toisistaan mutta joiden yhteisenä tavoitteena on kuitenkin viivyttää elokuvien levittämistä videokasetteina niiden ensimmäisten kuukausien aikana, jotka seuraavat elokuvan ensiesitystä elokuvateatterissa, jotta suojattaisiin elokuvateattereissa tapahtuvaa kaupallista hyödyntämistä, jota pidetään välttämättömänä elokuvateollisuuden kannattavuuden kannalta, videokasettien muodossa tapahtuvaa kaupallista hyödyntämistä vastaan. Toiseksi on huomattava, että perustamissopimuksessa jätetään periaatteessa jäsenvaltioiden harkintaan tällaisen järjestelmän tarpeellisuus, sen muoto sekä ne määräajat, jotka tarpeen vaatiessa voidaan asettaa.

21 Tältä osin on todettava, että tällaisen järjestelmän tarkoituksena ei ole säädellä kauppavirtoja, jos sitä sovelletaan erotuksetta valtion alueella valmistettuihin videokasetteihin ja maahantuotuihin kasetteihin; järjestelmällä ei suosita kansallista tuotantoa suhteessa muiden jäsenvaltioiden tuotantoon vaan kannustetaan elokuvateollisuutta itsessään.

22 Tällaisen järjestelmän soveltaminen voi kuitenkin luoda esteitä yhteisön sisäiselle videokasettien kaupalle niiden erojen vuoksi, joita on eri jäsenvaltioissa sovellettavien järjestelmien ja niiden edellytysten välillä, jotka koskevat elokuvateosten esittämistä elokuvateattereissa näissä valtioissa. Näissä olosuhteissa tässä järjestelmässä säädetty kaupallista hyödyntämistä koskeva kielto on yhteensopiva perustamissopimuksessa vahvistetun tavaroiden vapaan liikkuvuuden periaatteen kanssa ainoastaan sillä edellytyksellä, että niillä mahdollisilla esteillä, joita kyseisestä kiellosta aiheutuu yhteisön sisäiselle kaupalle, ei ylitetä sitä, mikä on välttämätöntä tarkoitetun tavoitteen varmistamiseksi, ja että tämä tavoite on yhteisön oikeuden kannalta hyväksyttävä.

23 Kansallinen järjestelmä, jonka tarkoituksena on sallia tietyn rajoitetun ajanjakson aikana elokuvateosten hyödyntäminen vain elokuvateattereissa tapahtuvan hyödyntämisen muodossa siinä tarkoituksessa, että kannustetaan elokuvateosten luomista tekemättä eroa niiden alkuperän suhteen, on katsottava edellä mainitulla tavalla perustelluksi.

24 Esitettyihin kysymyksiin on näin ollen vastattava, että perustamissopimuksen 30 artiklaa on tulkittava siten, ettei sitä sovelleta sellaiseen kansalliseen lainsäädäntöön, jolla säännellään elokuvateosten levitystä siten, että luodaan eri levitysmuotojen välille ajallinen porrastus kieltämällä rajallisen ajanjakson aikana niiden kaupallinen hyödyntäminen yhtäaikaisesti elokuvateattereissa ja videolevityksen muodossa, jos tällaista kieltoa sovelletaan erotuksetta valtion alueella valmistettuihin videokasetteihin ja maahantuotuihin videokasetteihin ja jos niillä mahdollisilla esteillä, joita kyseisestä kiellosta aiheutuu yhteisön sisäiselle kaupalle, ei ylitetä sitä, mikä on välttämätöntä sen varmistamiseksi, että alkuperästään riippumatta kaikenlaisten elokuvateosten kaupallisessa hyödyntämisessä annetaan elokuvateattereissa tapahtuvalle hyödyntämiselle tietyn ajanjakson ajan etusija suhteessa muihin levitysmuotoihin.

25 Pääasian kantajina ja väliintulijoina olevat yritykset ovat lisäksi nostaneet esille ongelman, joka koskee sitä, loukkaako audiovisuaalista tiedonvälitystä koskevan Ranskan lain 89 pykälä sananvapautta, sellaisena kuin se on tunnustettu Euroopan ihmisoikeussopimuksen 10 artiklassa, ja onko se näin ollen yhteensopimaton yhteisön oikeuden kanssa.

26 Vaikka on totta, että yhteisöjen tuomioistuimen asiana on varmistaa perusoikeuksien noudattaminen yhteisön oikeuden soveltamisalalla, sen asiana ei kuitenkaan ole tutkia sellaisen kansallisen lain yhteensopivuutta Euroopan ihmisoikeussopimuksen kanssa, joka, kuten tässä tapauksessa, kuuluu kansallisen lainsäätäjän harkintavallan alaan.

Oikeudenkäyntikulut

28 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Saksan ja Ranskan hallituksille sekä Euroopan yhteisöjen komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikuluista.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

on ratkaissut Tribunal de grande instance de Paris'n 15.2.1984 tekemällään päätöksellä esittämät kysymykset seuraavasti:

Perustamissopimuksen 30 artiklaa ei sovelleta sellaiseen kansalliseen lainsäädäntöön, jolla säännellään elokuvateosten levitystä siten, että luodaan eri levitysmuotojen välille ajallinen porrastus kieltämällä rajallisen ajanjakson aikana niiden kaupallinen hyödyntäminen yhtäaikaisesti elokuvateattereissa ja videolevityksen muodossa, jos tällaista kieltoa sovelletaan erotuksetta valtion alueella valmistettuihin videokasetteihin ja maahantuotuihin videokasetteihin ja jos niillä mahdollisilla esteillä, joita kyseisestä kiellosta aiheutuu yhteisön sisäiselle kaupalle, ei ylitetä sitä, mikä on välttämätöntä sen varmistamiseksi, että alkuperästään riippumatta kaikenlaisten elokuvateosten kaupallisessa hyödyntämisessä annetaan elokuvateattereissa tapahtuvalle hyödyntämiselle tietyn ajanjakson ajan etusija suhteessa muihin levitysmuotoihin.

Mackenzie Stuart Bosco Due Pescatore

Koopmans Everling Bahlmann Galmot Joliet

Julistettiin Luxemburgissa 11 päivänä heinäkuuta 1985.

P. Heim
kirjaaja

A. J. Mackenzie Stuart
presidentti